

Lectio Divina segédanyag

A év – Mt 13, 24-43

A szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Felelős szerkesztő:

Nyúl Viktor

A segédanyag összeállításában

közreműködtek:

Asztalos Gábor

Asztalos Lívia

Csonka Laura

Geiszelhardt Sára,

Görföl Tibor

Haász Rebeka Anna

Hegyi László

Járai Ferenc

Mohay Réka

Molnár Dzszenifer

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Rácz Dávid

Rácz Édua Anna

Szily Boglárka

Vermes Nikolett

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

A jók és a rosszak szétválasztása az ítélet napján következik be.

Abban az időben: Jézus egy másik példabeszédet is mondott a tömegnek: „A mennyek országa olyan, mint amikor egy ember jó magot vetett a földjébe. Míg az emberek aludtak, jött az ellenség, konkolyt vetett a búza közé, és elment. Amikor a vetés kikelt és kalászba szökött, felütötte fejét a konkoly is. Akkor a szolgák odamentek a gazdához, és megkérdezték: „Uram, te ugye jó magot vetettél a földedbe? Honnét került hát bele a konkoly?” Az így válaszolt: „Ellenséges ember műve ez.” A szolgák erre megkérdezték: „Akarod-e, hogy elmenjünk és kiszedjük belőle?” Ő azonban így felelt: „Nem, nehogy a búzát is kitépjétek, amikor a konkolyt kiszeditek! Hagyjátok, hadd nőjön az aratásig mindkettő. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: Előbb a konkolyt gyűjtsétek össze, kössétek kévébe, hogy elégessük, a búzát pedig hordjátok a magtáramba!” Azután egy másik példabeszédet is mondott nekik: „A mennyek országa olyan, mint a mustármag, amelyet egy ember elvetett a földjébe. Bár kisebb ez minden más magnál, mégis, amikor felnő, nagyobb minden veteménynél. Fává terebélyesedik, úgyhogy jönnek az ég madarai és ágai között fészket raknak.”

Végül ezt a példabeszédet mondta nekik: „A mennyek országa olyan, mint a kovász, amelyet fog az asszony, belekever három véka lisztbe, és az egész megkel tőle.”

Mindezt példabeszédekben mondta el Jézus a sokaságnak, és példabeszéd nélkül nem mondott nekik semmit, hogy beteljesedjék, amit a próféta mondott:

Példabeszédekre nyitom ajkamat, s hirdetem, mi rejtve volt a világ kezdetétől. Akkor elbocsátotta a tömeget, és hazament. Tanítványai pedig odajárultak hozzá és kérték: „Magyarázd meg nekünk a szántóföldről és a konkolyról szóló példabeszédet!” Erre ő ezekkel a szavakkal válaszolt:

„Aki a jó magot veti, az az Emberfia. A szántóföld a világ, a jó mag az ország fiai, a konkoly pedig a gonosz fiai. Az ellenség, aki ezeket elveti, az ördög. Az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is. Az Emberfia elküldi angyalait, hogy szedjék össze országában mindazt, ami botrányos, és minden törvénszegőt. Ezeket tüzes kemencébe vetik, ott sírás lesz és fogcsikorgatás. Az igazak pedig mint a nap, ragyogni fognak Atyjuk országában.

Akinek van füle, hallja meg!”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

²⁴ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Ἰσπεύραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

Másik példabeszédet fejtett ki nekik mondva: „Hasonlít a mennyek királysága egy emberhez, aki jó magot vetett a földjébe.

²⁵ ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ Ἰπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπήλθεν.

Amikor pedig az emberek aludtak, jött az ellensége, és konkolyt vetett a búza közé, és elment.

²⁶ ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.

Amikor pedig kisarjadt a gabonavetés, és termést hozott, akkor megjelent a konkoly is.

²⁷ προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότης εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα Ἰσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια;

Odajőve pedig a ház urának a szolgálói mondták neki: „Uram, nemde jó magot vettedél a te földedbe? Honnan van tehát a konkoly?”

²⁸ ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ Ἰδούλοι αὐτῷ λέγουσιν¹. Θέλεις οὖν ἀπελθόντες Ἰσυλλέξωμεν αὐτά;

Az pedig mondta nekik: „Ellenséges ember tette ezt.” A szolgák pedig mondják neki: „Akarod tehát, hogy elmenve összegyűjtsük azokat?”

²⁹ ὁ δὲ Ἰφησιν· Οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον

Az pedig mondja: „Ne, nehogy összegyűjtve a konkolyt vele együtt gyökerestől kiszakítsátok a búzát.

³⁰ ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρω Ἰμέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον Ἰσυναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

Hagyjátok együtt növekedni az aratásig mindkettőt, és az aratás idejében mondani fogom az aratóknak: „Gyűjtsétek össze elsőként a konkolyt, és kössétek kénékbe, hogy elégessétek azokat, a búzát pedig szedjétek össze a csűrömbe.”

³¹ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβῶν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ

Másik példabeszédet adott elő nekik mondva: „Hasonló a mennyek királysága a mustármaghoz, amit fogva egy ember elvetett a földjében.

³² ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῆ μείζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

A legkisebb az összes mag közül, mégis amikor felnő, nagyobb a kerti növényeknél, és fává válik, úgyhogy jönnek az ég madarai és az ágai között fészkelnek.

³³ Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔνεκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

Másik példabeszédet mondott nekik: „Hasonló a mennyek királysága a kovászhoz, amit fogva egy asszony beletett három mérő lisztbe, míg meg nem kelt az egész.”

³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς ἑνὸς ἐλάλει αὐτοῖς

Mindezeket Jézus példabeszédekben mondta a tömegeknek, és példabeszéd nélkül nem mondott nekik semmit.

³⁵ ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ ἑκαταβολῆς.

Így beteljesedett, ami a próféta által mondatott mondva: „Példabeszédekben fogom megnyitni a számat, és a világ kezdetétől fogva rejtett dolgokat fogok közölni.”

³⁶ Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν ἑοικίαν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ἐδιάσφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

Akkor elbocsátva a tömegeket a házba ment. És a tanítványai odamentek hozzá mondva: „Magyarázd meg nekünk a föld konkolyainak a példabeszédét!”

³⁷ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
Ő pedig válaszolva mondta: „ A jó magot vető az Emberfia,

³⁸ ὁ δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζανία εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ,

A föld pedig a világ, a jó mag pedig ezek a királyságnak a fiai: a konkolyok viszont a gonosz fiai,

³⁹ ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπεύρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια Ἰαῖωνος ἐστὶν, οἱ δὲ θεριστὰὶ ἄγγελοὶ εἰσιν.

Az ellenség pedig, aki elveti azokat, az ördög, az aratás a világekorszak beteljesülése, az aratók pedig az angyalok.

⁴⁰ ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ Ἰκαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ Ἰαῖωνος

Ahogy tehát összegyűjtetik a konkoly és tűzön elég, úgy lesz a világekorszak beteljesülésekor:

⁴¹ ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν,

Az Emberfia el fogja küldeni az angyalait, és össze fogják gyűjteni a királyságából az összes botrányt és törvényelleneset cselekvőt,

⁴² καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

És tüzes kemencébe fogják vetni őket: ott sírás lesz és fogcsikorgatás.

⁴³ Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων Ἰῶτα ἀκουέτω.

Akkor az igazak fel fognak ragyogni, mint a nap az Atyjuk királyságában. „Akinek van füle, hallja meg!”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁴ *Aliam parabolam proposuit illis dicens: "Simile factum est regnum caelorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo.*

²⁴ Más példabeszédet is mondott: „A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe.

²⁴ Más példabeszédet is mondott nekik: »Hasonlít a mennyek országa egy emberhez, aki jó magot vetett szántóföldjébe.

²⁴ Más példabeszédet is mondott nekik: „Hasonlít a mennyek országa az olyan emberhez, aki jó magot vetett földjébe.

²⁴ Más példázatot is adott eléjük, mondván: Hasonlatos a mennyeknek országa az emberhez, a ki az ő földébe jó magot vetett;

²⁴ Más példázatot is mondott nekik: – Hasonló a mennyek országa ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a szántóföldjébe.

²⁵ *Cum autem dormirent homines, venit inimicus eius et superseminavit zizania in medio tritici et abiiit.*

²⁵ Amikor szolgálai aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment.

²⁵ Amíg aludtak az emberek, eljött az ellensége, konkolyt vetett a búza közé és elment.

²⁵ Amikor mindenki aludt, jött ellensége és konkolyt szórt a búza közé, aztán eltávozott.

²⁵ De mikor az emberek alusznak vala, eljőve az ő ellensége és konkolyt vete a búza közé, és elméne.

²⁵ De amíg mindenki aludt, eljött ellensége, és konkolyt vetett a búza közé, s elment.

²⁶ *Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.*

²⁶ A vetés szárba szökött és kalászt hányt, de a konkoly is felütötte a fejét.

²⁶ Amikor kisarjadt a gabona és kalászba szökkent, előtűnt a konkoly is.

²⁶ Szárba szökött a vetés és kalászt hányt, de fölütötte fejét a konkoly is.

²⁶ Mikor pedig felnevekedék a vetés, és gyümölcsöt terme, akkor meglátszék a konkoly is.

²⁶ Amikor a vetés szárba szökött és magot hozott, megmutatkozott a konkoly is.

²⁷ *Accedentes autem servi patris familias dixerunt ei: “Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania?”.*

²⁷ A szolgák elmentek a gazdához és megkérdezték: Uram, ugye jó magot vetettél földedbe? Honnét került hát bele a konkoly?

²⁷ Odamentek a szolgák a gazdához és azt mondták neki: ‘Uram! Ugye, te jó magot vetettél a szántóföldedbe? Honnan van hát benne a konkoly?’

²⁷ Erre a szolgák elmentek a gazdához és megkérdezték: Uram, ugye jó magot vetettél a szántóföldedbe? Honnan került belé a konkoly?

²⁷ A gazda szolgálái pedig előállván, mondának néki: Uram, avagy nem tiszta magot vetettél-e a te földedbe? honnan van azért benne a konkoly?

²⁷ A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és ezt mondták neki: „Uram, ugye jó magot vetettél földedbe? Honnan van akkor benne konkoly?”

²⁸ *Et ait illis: “Inimicus homo hoc fecit”. Servi autem dicunt ei: “Vis, imus et colligimus ea?”.*

²⁸ Az így válaszolt: Ellenséges ember műve. A szolgák tovább kérdezték: Akarod, hogy elmenjünk és kigyomláljuk?

²⁸ Azt felelte nekik: ‘Ellenséges ember cselekedte ezt.’ A szolgák erre megkérdezték tőle: ‘Akarod-e, hogy elmenjünk és kiszedjük belőle?’

²⁸ Mire ő azt felelte: ellenséges ember műve az. A szolgák tovább kérdezték: akarod, hogy kimenjünk és kigyomláljuk?

²⁸ Ő pedig monda nekik: Valamely ellenség cselekedte azt. A szolgák pedig mondának néki: Akarod-e tehát, hogy elmenvén, összeszedjük azokat?

²⁸ „Ellenség tette ezt!” – mondta nekik. A szolgák erre ezt mondták: „Akarod, hogy kimenjünk, és összeszedjük?”

²⁹ *Et ait: “Non; ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum eis triticum,*

²⁹ Nem – válaszolta –, nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek!

²⁹ Ő azonban azt felelte: ‘Nem, nehogy a konkolyt kiszedve kitépjétek vele együtt a búzát is.

²⁹ Nem, válaszolta, hogy a konkolyt gyomlálva ki ne tépjétek vele együtt a búzát is.

²⁹ Ő pedig monda: Nem. Mert a mikor összeszeditek a konkolyt, azzal együtt netalán a búzát is kiszaggatjátok.

²⁹ Ő azonban ezt mondta: „Nem, mert a konkolyt gyűjtve kiszagatnátok vele együtt a búzát is.

³⁰ *sinite utraque crescere usque ad messem. Et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania et alligate ea in fasciculos ad comburendum ea, triticum autem congregate in horreum meum”* .

³⁰ Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbel!”

³⁰ Hagyjátok együtt felnőni mindkettőt az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: Gyűjtsétek először össze a konkolyt és kössétek kévékbe, hogy elégessék. A búzát pedig gyűjtsétek össze a magtáramba.’«

³⁰ Hagyjátok, hadd nőjön föl mindkettő az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: előbb a konkolyt szedjétek össze és kössétek kévébe, hogy tűzre kerüljön, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbel.”

³⁰ Hagyjátok, hogy együtt nőjön mind a kettő az aratásig, és az aratás idején azt mondom majd az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, és kössétek kévékbe, hogy megégessétek; a búzát pedig takarítsátok az én csűrömbel.

³⁰ Hadd nőjön együtt mindkettő az aratásig! Az aratás idején majd megmondom az aratóknak: »Szedjétek össze először a konkolyt, kössétek kévébe, és égessétek el, a búzát pedig takarítsátok be csűrömbel!«”

³¹ *Aliam parabolam proposuit eis dicens: “Simile est regnum caelorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo.*

³¹ Egy másik példabeszédet is mondott nekik: „A mennyek országa hasonlít a mustármaghoz, amelyet fogott a gazda és elvetett földjében.

³¹ Egy másik példabeszédet is mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet egy ember megfogott, és elvetett a szántóföldjébe.

³¹ Egy másik példabeszédet is mondott: „Hasonlít a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet fog az ember és szántóföldjébe vet.

³¹ Más példázatot is adott eléjük, mondván: Hasonlatos a mennyeknek országa a mustármaghoz, a melyet vévén az ember, elvete az ő mezejében;

³¹ Más példázatot is mondott nekik: – Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet fog az ember, és elvet szántóföldjébe.

³² *Quod minimum quidem est omnibus seminibus; cum autem creverit, maius est holeribus et fit arbor, ita ut volucres caeli veniant et habitent in ramis eius”* .

³² Ez kisebb minden más magnál, amikor azonban felnő, nagyobb minden veteménynél, fává terebélyesedik, úgyhogy jönnek az ég madarai, s fészket raknak ágai között.”

³² Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb lesz más veteményeknél. Fa lesz belőle, úgyhogy jönnek az ég madarai, és az ágai közt fészkelnek«.

³² Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor föl nő, nagyobb minden veteménynél. Sőt akkora fává nő, hogy az ég madarai rászállnak és ágai közt fészket raknak.”

³² A mely kisebb ugyan minden magnál; de a mikor felnő, nagyobb a veteményeknél, és fává lesz, annyira, hogy reá szállanak az égi madarak, és fészket raknak ágain.

³² Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor megnő, nagyobb minden veteménynél, és fává lesz, úgyhogy jönnek az ég madarai, és fészket raknak ágai között.

³³ *Aliam parabolam locutus est eis: "Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum".*

³³ Ismét más példabeszédet mondott: „A mennyek országa hasonlít a kovászhoz, amelyet fogott az asszony, belekeverte három mérő lisztbe, s az egész megkelt tőle.”

³³ Azután egy másik példabeszédet mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet egy asszony megfogott, és belekeverte három mérőnyi lisztbe, amíg meg nem kelt az egész.«

³³ Ismét más példabeszédet is mondott: „Hasonlít a mennyek országa a kovászhoz, amelyet fog az asszony és három véka lisztbe kever úgy, hogy az egész megkel.”

³³ Más példázatot is mondott nekik: Hasonlatos a mennyeknek országa a kovászhoz, a melyet vévén az asszony, három mércze lisztbe elegyíte, mígnem az egész megkele.

³³ Más példázatot is mondott nekik: – Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amit fogott az asszony, belekevert három mérő lisztbe, és végül az egész megkelt.

³⁴ *Haec omnia locutus est Iesus in parabolis ad turbas; et sine parabola nihil loquebatur eis,*

³⁴ Ezeket mind példabeszédekben mondta el Jézus a népnek, s példabeszéd nélkül nem szólt hozzájuk.

³⁴ Mindezeket Jézus példabeszédekben mondta el a tömegnek. Példabeszéd nélkül semmit sem mondott nekik,

³⁴ Mindezt példabeszédekben mondta Jézus a népnek, példabeszéd nélkül nem szólt hozzájuk.

³⁴ Mind ezeket példázatokban mondta Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit sem szóla nekik,

³⁴ Mindezt példázatokban mondta el Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit nem mondott nekik,

³⁵ *ut adimpleretur, quod dictum erat per prophetam dicentem: "Aperiam in parabolis os meum, eructabo abscondita a constitutione mundi"*.

³⁵ Így beteljesedett a próféta szava, mely így szólt: Példabeszédre nyitom ajkam, hirdetem, ami a világ teremtésétől fogva el volt rejtve.

³⁵ *hogy beteljesedjék, amit a próféta mondott: »Példabeszédekre nyitom ajkamat, kijelentem a világ alapítása óta elrejtett dolgokat«.*

³⁵ *Így beteljesedett a próféta jövendölése: „Példabeszédre nyitom ajkamat: hirdetem, mi rejtve volt a világ teremtésétől fogva.”*

³⁵ *Hogy beteljék a mit a próféta szólott, mondván: Megnyitom az én számat példázatokra; és kitéárom, amik e világ alapítása óta rejtve valának.*

³⁵ *hogy beteljesedjék, amit a próféta mondott: Példázatokra nyitom majd számat, és a világ kezdete óta rejtett dolgokat hirdetek.*

³⁶ *Tunc, dimissis turbis, venit in domum, et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes: "Dissere nobis parabolam zizaniorum agri"*.

³⁶ *Akkor elbocsátotta a népet, s bement a házba. Odamentek hozzá tanítványai, és kérték: „Magyarázd meg nekünk a szántóföldről és a konkolyról szóló példabeszédedet!”*

³⁶ *Akkor elbocsátotta a tömeget és hazament. Tanítványai odamentek hozzá és azt mondták: »Magyarázd meg nekünk a példabeszédet a szántóföldben lévő konkolyról!«*

³⁶ *Akkor elbocsátotta a népet és hazatért. Odamentek hozzá tanítványai és kérték: „Magyarázd meg nekünk a szántóföldről és a konkolyról szóló példabeszédedet.”*

³⁶ *Ekkor elbocsátván a sokaságot, beméne Jézus a házba. És az ő tanítványai hozzámenének, mondván: Magyarázd meg nekünk a szántóföld konkolyáról való példázatot.*

³⁶ *Ekkor elbocsátotta a sokaságot, és bement a házba. Tanítványai odajöttek hozzá, és ezt mondták: – Magyarázd meg nekünk a szántóföld konkolyáról szóló példázatot!*

³⁷ *Qui respondens ait: "Qui seminat bonum semen, est Filius hominis;*

³⁷ *Így magyarázta meg nekik: „Aki a jó magot veti, az az Emberfia.*

³⁷ *Ő azt felelte nekik: »Aki a jó magot veti, az az Emberfia.*

³⁷ *Így magyarázta meg nekik: „Aki a jó magot veti, az az Emberfia.*

³⁷ *Ő pedig felelvén monda nekik: A ki a jó magot veti, az az embernek Fia;*

³⁷ Így válaszolt nekik: – Az, aki a jó magot veti, az Emberfia.

³⁸ ager autem est mundus; bonum vero semen, hi sunt filii regni; zizania autem filii sunt Mali;

³⁸ A szántófield a világ, a jó mag az ország fia, a konkoly pedig a gonoszság fia.

³⁸ A szántófield a világ, a jó mag az ország fiai, a konkoly pedig a gonosz fiai.

³⁸ A szántófield, ez a világ. A jó mag, az ország fia, a konkoly pedig, a gonosz fia.

³⁸ A szántófield pedig a világ; a jó mag az Isten országának fiai; a konkoly pedig a gonosznak fiai.

³⁸ A szántófield a világ. A jó mag az Ország fiai, a konkoly a Gonosz fiai.

³⁹ inimicus autem, qui seminavit ea, est Diabolus; messis vero consummatio saeculi est; messorum autem angeli sunt.

³⁹ Az ellenség, aki veti, az ördög. Az aratás a világ vége, az aratók az angyalok.

³⁹ Az ellenség, aki elvetette, az ördög, az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok.

³⁹ Az ellenség, aki ezt veti, az ördög. Az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok.

³⁹ Az ellenség pedig, a ki a konkolyt vetette, az ördög; az aratás pedig a világ vége; az aratók pedig az angyalok.

³⁹ Az ellenség, aki elvetette, az ördög. Az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok.

⁴⁰ Sicut ergo colliguntur zizania et igni comburuntur, sic erit in consummatione saeculi:

⁴⁰ Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is.

⁴⁰ Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzben elégetik, úgy lesz a világ végén is:

⁴⁰ Mint ahogy a konkolyt összeszedik és tűzben elégetik, úgy lesz a világ végén is.

⁴⁰ A miképen azért összegyűjtik a konkolyt és megégetik: akképen lesz a világnak végén.

⁴⁰ Ahogy tehát összegyűjtik a konkolyt és elégetik, úgy lesz a világ végén.

⁴¹ mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno eius omnia scandala et eos, qui faciunt iniquitatem,

⁴¹ Az Emberfia elküldi angyalait, hogy szedjenek össze országában minden botrányt és minden törvényszegőt.

⁴¹ az Emberfia elküldi angyalait, azok összeszednek az ő országában minden botrányt, és azokat, akik gonoszságot cselekszenek,

⁴¹ Az Emberfia elküldi angyalait. Azok összeszednek országában minden gonosztettet és gonosztevőt,

⁴¹ Az embernek Fia elküldi az ő angyalait, és az ő országából összegyűjtik a botrányokat mind, és azokat is, a kik gonoszságot cselekesznek,

⁴¹ Az Emberfia elküldi majd angyalait, és összegyűjtenek Országából minden bűnre vezető dolgot és gonosztevőt,

⁴² et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

⁴² Ezeket tüzes kemencébe vetik, ott sírás és fogcsikorgatás lesz.

⁴² és bedobják őket a tüzes kemencébe. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás.

⁴² és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.

⁴² És bevetik őket a tüzes kemencébe: ott leszen sírás és fogcsikorgatás.

⁴² és a tüzes kemencébe dobják majd őket. Lesz ott majd sírás és fogcsikorgatás.

⁴³ Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Pa tris eorum. Qui habet aures, audiat.

⁴³ Akkor az igazak ragyogni fognak, mint a nap Atyjuk országában. Akinek van füle, hallja meg!

⁴³ Akkor az igazak ragyogni fognak Atyjuk országában, mint a nap. Akinek füle van, hallja meg!

⁴³ Akkor az igazak ragyognak majd, mint a nap, Atyjuk országában. Akinek füle van, hallja meg.

⁴³ Akkor az igazak fénylenek, mint a nap, az ő Atyjoknak országában. A kinek van füle a hallásra, hallja.

⁴³ Akkor az igazak majd ragyognak, mint a nap, Atyjuk országában. Akinek van füle, hallja meg!

1.1.3. Behatárolás

A szakasz Jézus tóparti beszédének (Mt 13) egy részlete (Mt 13,24-43), amely a példázatok láncolatából a búzáról és a konkolyról (Mt 13,24-30), a mustármagról (Mt 13,31-32) és a kovásról (Mt 13,33) szóló példabeszédeket, az evangélista összegző megjegyzését (Mt 13,34-35), illetve az első példázat magyarázatát (Mt 13,36-43) tartalmazza.

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Az evangélista ebben az epizódban is Jézust mint Tanítót mutatja be, aki oktatja a népet. Egyszerű képekkel beszél a mennyek királyságáról, vagyis Isten uralmáról, annak titkáról egy-egy jellemzőt feltárva a hallgatóság előtt: Isten türelméről és a végső ítéletről (búza és a konkoly), az Atya Országának növekedéséről (a fává felnövekvő mustármag) és erejéről (a tésztát megkelesztő kovász). Jézus ezen tevékenységét is az ószövetségi prófétai ígéretek beteljesüléseként értelmezi Máté (Mt 13,34-35). Vagyis az evangélista hangsúlyozni kívánja Jézus tekintélyét, mivel az Atya titkait egyedül Ő tudja feltárni az emberek előtt (vö. Mt 11,27). Továbbá reményt kíván adni hallgatóságának azzal, hogy rámutat arra, hogy Istennek van hatalma a világban tapasztalt gonosz felett, a végső győzelem és megdicsőülés az Úré és azoké, akik Jézust követik.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

συντέλεια αἰῶνος (szüntelejáj ájónosz): 'a világekorszak beteljesülése, bevégeződése' (Mt 13,39-40)

A szókapcsolat első tagja csak Máténál fordul elő az evangéliumok közül, és mindig a világ(korszak) kifejezéssel együtt (Mt 13,39-40.49; 24,3; 28,20). Nem a világ végén van a hangsúly, hanem a beteljesülésen, a beteljesedésen. S ez összekapcsolódik Jézus második eljövételével (Mt 24,3), aki angyalaival együtt dicsőségesen eljön (Mt 13,39-40.49) megítélni az embereket. De Jézus az ő feltámadása és a mennyből való dicsőséges eljövetele között sem hagyja magára övét, ahogyan megígérte utolsó mondatával (Mt 28,20)! A mátéi szókapcsolat tehát reményteli, hiszen hirdeti, hogy Jézus Krisztus az, aki velünk marad mindvégig, s akiben minden világekorszak, az egész világtörténelem várakozása és küldetése beteljesül.

ἐκλάμψουσι (eklámpszúszin): 'fel fognak ragyogni' (Mt 13,43)

Ez a szó az Újszövetségben csak itt fordul elő, ami sajátos jelentésárnyalatot ad így a kifejezésnek. Viszont az Ószövetség lapjain többször megjelenik. Pl.: Az Úr az, aki megvilágosítja az ember sötétségét (2Sám 22,29); Simon főpap, aki mint a ragyogó nap, úgy tündökölt Isten templomában (Sir 50,7); a föld, amely felragyogott az Úr dicsőségétől (Ez 43,2); a tanultak, az értők ragyogni fognak, mint az égboltozat fénye (Dán 12,3). Ennek tükrében tehát az általunk vizsgált szakaszban a fény Isten dicsőségére utal, illetve az igaz emberek, vagyis az Úr parancsai szerint élő emberek megdicsőülésére, akik részeseivé válnak az Atya dicsőségének.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

3,10 "A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt."

3,12 "Szórolapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrébe gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti."

7,19 "Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt."

7,23 "Akkor kijelentem nekik: Sosem ismertelek benneteket. Távozzatok színem elől, ti gonosztevők!"

8,12 "az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségbe. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz."

11,15 "Akinek van füle, hallja meg!"

13,50 "és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz."

15,15 "Péter megkérte: „Magyarázd meg nekünk ezt a példabeszédet!”

16,6 "Jézus figyelmeztette őket: „Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok és szaduceusok kovászatól!”

17,2 "Ott elváltozott előttük: arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény."

17,20 "Ezt felelte: „Mert gyenge a hitetek. Bizony mondom nektek, ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, s azt mondjátok ennek a hegynek itt: Menj innét oda! – odamegy, s nem lesz nektek semmi sem lehetetlen."

20,21 "Mégkérdezte tőle: „Mit akarsz?” „Intézd úgy – felelte –, hogy két fiam közül az egyik jobbod, a másik balod felől üljön országodban."

24,31 "Elküldi angyalait hangos harsonaszóval, s összegyűjtik a választottakat a szélrózsa minden irányából, az ég egyik szélétől a másikig."

25,31-46 "Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal fönséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. Aztán így szól a király a jobbján állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogathattunk volna? A király így felel: Bizony mondom

nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek. Ezután a balján állókhoz is szól: Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült. Mert éhes voltam, s nem adtatok ennem. Szomjas voltam, s nem adtatok innom. Idegen voltam, s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek el meglátogatni. Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálatodra? Erre majd ezt feleli: Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek. Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 4,10 “Amikor egyedül maradt, tanítványai a tizenkettővel együtt megkérdezték, mi a példabeszédek értelme.”

Mk 4,27 “Utána, akár alszik, akár ébren van, éjjel vagy nappal, a mag kicsírázik és szárba szökik, maga sem tudja hogyan.”

Mk 4,30-34 “Majd így folytatta: „Mihez hasonlítsuk az Isten országát? Milyen hasonlattal szemléltessük? Olyan, mint a mustármag. Amikor elvetik a földbe, kisebb minden más magnál. De aztán, hogy elvetették, egyre nő, és minden kerti veteménynél nagyobb lesz. Akkora ágakat hajt, hogy az égi madarak árnyékában tanyáznak.” Sok hasonló példabeszédben hirdette nekik a tanítást, hogy megértsék. Píldabeszéd nélkül nem tanított. Mikor tanítványaival magukra maradtak, mindent megmagyarázott nekik.”

Mk 7,17 “Amikor a tömeg elől bement a házba, tanítványai megkérdezték tőle, mi a példabeszéd értelme.”

Mk 13,27 “Szétküldi angyalait, és összegyűjti választottait a szélrózsa minden irányából, a föld szélétől az ég határáig.”

Lk 8,9 “Tanítványai megkérdezték, hogy mi a példabeszéd értelme.”

Lk 13,18-21 “Aztán így szólt: „Mihez hasonlít az Isten országa, mihez hasonlítsam? Hasonlít a mustármaghoz, amelyet egy ember fogott és elvetette a kertjében. Kikelt, és hatalmas fává terebélyesedett, úgyhogy az ég madarai tanyáztak ágai között.” Majd folytatta: „Mihez hasonlítsam Isten országát? Hasonlít a kovászhoz, amelyet vett az asszony, és belekeverte három mérő lisztbe, és az egész megkelt tőle.”

Lk 17,6 “Az Úr ezt felelte: „Ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, s azt mondjátok ennek a szederfának: Szakadj ki gyökerestül és verj gyökeret a tengerben! – megteszi nektek.”

Jn 8,44 "Az ördög az atyátok, és atyátok kedvére igyekeztek tenni, aki kezdettől fogva gyilkos, nem tartott ki az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor hazudik, magából meríti, mert hazug, és a hazugság atyja."

Jn 15,6 "Aki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, ha elszárad. Összeszedik, tűzre vetik és elég."

Jn 15,8 "Azáltal dicsőül meg Atyám, hogy bő termést hoztok, és a tanítványaim lesztek."

Jn 15,16 "Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket, s arra rendelvelek, hogy menjetek, teremjete gyümölcsöt, maradandó gyümölcsöt. Akkor mindent megad nektek az Atya, amit a nevemben kértek tőle."

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Zsolt 78,2 "Példabeszédre nyitom meg ajkam, ősidők titkait hirdetem nektek"

Zsolt 103,12 "Amilyen távol van napkelet napnyugattól, olyan messze veti el tőlünk bűneinket."

Zsolt 141,9 "Ments meg a huroktól, mit nekem vetettek, és a gonoszok csapdájától!"

Ez 17,23 "Izrael magas hegyén ültetem el, s ágakat fejleszt, gyümölcsöt terem, és pompás cédrussá fejlődik. Mindenféle madár alatta lakik, és mindenfajta szárnyas ágai árnyékában pihen meg."

Ez 31,6 "Ágai közt rakott fészket az ég minden madara, lombozata alatt ellett az erdő minden vadja, és számtalan nép lakott árnyékában."

Dán 3,6 "Aki nem borul le, és nem imádja, azt még ebben az órában tüzes kemencébe fogják vetni."

Dán 4,9.18 "Lombja gyönyörű, gyümölcse bőséges, és minden élőlény számára ehető. Árnyékot adott a mező vadjainak, ágai közt meg az ég madarai fészkeltek, és minden élőlény róla táplálkozott." "Lombja gyönyörű, gyümölcse bőséges, és minden élőlény számára ehető, alatta tanyáznak a mező vadjai, és ágai közt fészkelnek az ég madarai"

Dán 12,3 "Akkor az érteni tudók ragyogni fognak, mint a fénylő égbolt, s akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok."

Jo 4,13 "Lendítsétek meg a sarlót, mert beért a vetés; gyertek, tapossátok, mert megtelt a sajtó és túlrad a prés: oly nagy a gonoszságuk!"

Szof 1,3 "Elpusztítok embert, állatot, elpusztítom az ég madarait, a tenger halait; elbuktatom a gonoszt, eltörlöm az embert a föld színéről – mondja az Úr."

1Kor 2,7 "hanem Isten titokzatos, rejtett bölcsességét, amelyet Isten öröktől fogva megdicsőülésünkre rendelt."

1Kor 3,9 "Istennek vagyunk ugyanis munkatársai, ti meg Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok."

1Kor 5,6 "Dicsekvésetek nem helyes. Nem tudjátok, hogy egy kevés kovász az egész tésztát megerjeszti?"

Gal 5,9 "Egy kevés kovász az egész tésztát megerjeszti."

1Jn 3,4 "Mindenki, aki vétkezik, megszegi a törvényt, mert épp a törvényszegés a bűn."

1Jn 3,9-10 "Azok, akik Istentől születtek, nem követnek el bűnt, mert az ő magja bennük marad, és nem vétkezhetnek, mert Istentől születtek. Erről ismerhetők fel Isten gyermekei és a sátán fiai."

Jel 8,12 "A negyedik angyal is megfújta a harsonát. Erre a Nap harmadát, a Hold harmadát és a csillagok harmadát érte a csapás: harmadrészük elsötétedett, a nappal és az éjszaka világossága a harmadával csökkent."

Jel 14,15-16 "A templomból egy másik angyal jött ki, és nagy szóval kiáltott a felhőn ülőnek: „Ereszd neki sarlódat és arass, mert eljött az aratás ideje, és a vetés már érett a földön.” A felhőn ülő a földre vetette sarlóját és learatta a földet."

Jel 21,8 "A gyávák, hitetlenek, gonoszok, gyilkosok, kicsapongók, csalók, bálványimádók és hazugok mind a lánggal égő kénköves tóba kerülnek. Ez lesz a második halál."

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

Az evangéliumi szakasszal kapcsolatban a következőket fogalmazták meg az egyházatyák:

²⁴Más példabeszédet is mondott: „A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe. ²⁵Amikor szolgálai aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment. ²⁶A vetés szárba szökött és kalászt hányt, de a konkoly is felütötte a fejét. ²⁷A szolgák elmentek a gazdához és megkérdezték: Uram, ugye jó magot vetettél földedbe? Honnét került hát bele a konkoly? ²⁸Az így válaszolt: Ellenséges ember műve. A szolgák tovább kérdezték: Akarod, hogy elmenjünk és kigyomláljuk? ²⁹Nem – válaszolta –, nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek! ³⁰Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbe!”

Aranyszájú Szent János (In Matth. hom. 47.): Ezután feltárja az ördög mesterkedéseinek módját, mondván: **Amikor pedig aludtak az emberek, jött az ellensége, és konkolyt vetett a búza közé, és elment.** Ezzel mutatja meg, hogy a tévedés az igazság után következik; ezt igazolják az események is, hiszen a próféták után jöttek az álpróféták és az apostolok után az álapostolok és Krisztus után az Antikrisztus. Ha ugyanis az ördög nem látná, hogy mit utánozzon, vagy hogy kiknek vessen cselt, nem kísértene. Mert látta azt, hogy az egyik százszoros, a másik hatvanszoros, a harmadik harmincszoros termést hoz, és azt képtelen volt kitépni és elfojtani, ami már gyökeret vert, ezért más módon próbálkozott a cselvetéssel, úgy, hogy a vetés közé szórta az eredeti magokhoz nagyon hasonlóvá tett sajátját, hogy így, könnyen becsapja azokat, akiket rá lehet szedni. Azért nem azt mondja Jézus, hogy más magot vetett, amely ránézésre eléggé hasonlít a búzamághoz. Ebből is látszik az ördög gonoszsága, hogy akkor vetett, amikor már befejeződött az egész vetés, hogy ezzel jobban árthasson a földműves tevékenységének.

Szent Ágoston (De quaest. evang. c. 11): Azt mondja, hogy **amikor pedig aludtak az emberek,** mert amikor az Egyház vezetői hanyagabban végezték a tevékenységüket, vagy amikor az apostolok a halál álmába merültek, akkor jött az ördög és elvetette azokat, akiket az Úr gonosz fiaknak nevez. Helyesen kérdezhetik, hogy vajon ezek az eretnekeket jelentik, vagy a bűnös életmódot folytató katolikusokat? Mivel Jézus azt mondja róluk, hogy a búza közé vetették őket, azt is gondolhatnánk, hogy ez azokra vonatkozhat, akik egy közösséghez tartoznak. Mégis, mivel Jézus úgy magyarázta a példabeszédet, hogy a szántóföld nem az Egyházat, hanem a világot jelenti, ezért helyesen értjük ezeket az eretnekekre, akik a világon a jók közé vegyülnek. Azokat viszont, akik ugyanazt a hitet vallják, de gonoszak, inkább pelyva, mint a konkoly jelképezi, mivel a pelyvának és a gabonaszemnek ugyanaz a gyökere és a szára. A szakadárak pedig inkább a romlott kalászhoz vagy pedig a kalászok összetört és levágott szálkáihoz hasonlítanak, melyeket kiszórtak a szántóföldből. Ebből azonban nem az következik, hogy minden eretnek és szakadár testileg is elkülönül az Egyháztól; sok ilyet hordoz ugyanis magában az Egyház, mivel ezek nem úgy védelmezik hamis véleményüket, hogy egy elkötelezett csoportot alkotnak. Ha ezt tennék, akkor kiűzik őket az Egyházból. Amikor tehát az ördög utólag a gonosz tévedéseket elvetve hamis vélekedéseket szórt, vagyis Krisztus nevének hirdetése után eretnekségeket szórt, akkor ő maga jobban elrejtőzött és nagyon rejtetté lett. Ezt jelenti az, amikor Jézus azt mondja, hogy: **és elment.** Bár azt is mondhatjuk, hogy – ahogyan az Úr azt magyarázta végén mondta

(Mt 13, 41) – e példabeszédben a konkoly nemcsak néhány határozott botrányt, hanem minden botrányt és gonosztevőt jelent.

/Forrás: Aquinói Szent Tamás, CATENA AUREA I., Kommentár Máté evangéliumához,/

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

543 Minden ember meghívás kap arra, hogy belépjen az Országba. Ez a messiási ország, melyet először Izrael fiainak hirdettek, minden nép embereinek szól. Aki be akar lépni az Országba, annak el kell fogadnia Jézus szavát.

"Az Úr igéje ugyanis a földre vetett maghoz hasonlít: akik hittel hallgatják és Krisztus kicsiny nyájához számláltatnak, azok magát az Országot fogadták be; a mag azután saját erejéből csírázik és növekszik egészen az aratásig."

544 Az ország a szegényeké és a kicsinyeké, vagyis azoké, akik alázatos szívvel elfogadták. Jézus küldetése az, hogy "örömhírt vigyen a szegényeknek" (Lk 4,18). Boldognak mondja őket, mert "övék a mennyek országa" (Mt 5,3); az Atya a "kicsinyeknek" akarta kinyilatkoztatni azt, ami rejtve marad a bölcsék és az okosok előtt. A jászoltól a keresztségig Jézus megosztja életét a szegényekkel; ismeri az éhséget, a szomjúságot és a nélkülözést. Sőt, azonosítja magát minden szegénnyel, és az irántuk tanúsított tevékeny szeretetet teszi az országába belépés föltételéül.

545 Jézus az Istenország asztalához hívja a bűnösöket: "Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket" (Mk 2,17). Megtérésre szólítja föl őket, ami nélkül nem lehet belépni az Országba. De szóval és tettel megmutatja nekik Atyja határtalan irgalmát irántuk, és a határtalan "örömet", mely "az égben lesz egyetlen megtérő bűnös miatt" (Lk 15,7). E szeretet legfőbb bizonyága életének föllaldozása "a bűnök bocsánatára" (Mt 26,28).

546 Jézus példabeszédek által -- melyek tanításának jellegzetességei -- hív arra, hogy belépünk az Országba. Általuk hív meg az Ország ünnepi lakomájára, ugyanakkor radikális döntést kíván: az Ország elnyeréséért az embernek mindent el kell ajándékoznia; a szavak nem elegendők, tettekre van szükség. A példabeszédek szinte tükröt tartanak az ember elé, melyben fölismerheti: sziklás talajként vagy jó földként fogadja-e be az igét? Mit kezd a kapott talentumokkal? A példabeszédek lényegi magva Jézus és az Ország jelenléte a földön. Az embernek be kell lépnie az Országba, azaz Krisztus tanítványává kell lennie, hogy "megismerje a mennyek országának titkait" (Mt 13,11). A "kívülállóknak" (Mk 4,11) minden rejtve marad.

547 Jézus a maga szavait számos "erővel, csodával és jellel" kísérte (ApCsel 2,22), melyek mutatják, hogy az Ország Őbenne jelen van. Ezek bizonyítják, hogy Jézus a megígért Messiás.

548 A Jézus által végbevitt jelek bizonyítják, hogy őt az Atya küldte. Arra hívnak, hogy higgyenek Őbenne. Azoknak, akik hittel fordulnak feléje, Jézus megadja, amit kérnek. Akkor a csodák megerősítik a hitet Abban, aki az Atya cselekedeteit teszi: bizonyítják, hogy ő Isten Fia. A csodák ugyanakkor botrányt is okozhatnak. Ugyanis nem kíváncsiságot és mágikus kívánságokat akarnak kielégíteni. Jézust oly nyilvánvaló csodái ellenére is egyesek elutasították; sőt azzal vádolták, hogy az ördögök segítségével cselekszik.

549 Amikor Jézus embereket a földi éhségtől, igazságtalanságtól, betegségtől és haláltól megszabadít, messiási jeleket ad. De nem azért jött, hogy a földön minden bajt megszüntessen, hanem hogy az embereket a lehető legrosszabb rabszolgaságból, a bűn szolgaságából kiszabadítsa, mely hatálytalanítja istengyermeki hivatásukat és oka mindenfajta emberi rabszolgaságnak.

550 Isten országának eljövetele a Sátán országának veresége: "Ha pedig én Isten Lelkével űzöm ki a gonosz lelkeket, akkor bizony eljött hozzátok az Isten országa" (Mt 12,28). A Jézus által végzett ördögűzések megszabadítják az embereket a gonosz lelkek hatalmától. Elővételezik Jézus nagy győzelmét "evilág fejedelme" fölött. Krisztus keresztje által Isten Országa véglegesen megszilárdul: "Az Úr a fáról országolt".

309 Ha Isten, a mindenható Atya egy rendezett és jó világ Teremtője, minden teremtményének gondját viseli, miért van a rossz? Erre a szorongató és elkerülhetetlen, fájdalmas és titokzatos kérdésre egyetlen elsietett válasz sem ad megoldást. A keresztény hit összessége ad választ erre a kérdésre: a teremtés jósága, a bűn tragédiája, Isten türelmes szeretete, aki elébe megy az embernek Szövetségeivel, Fiának megváltó Megtestesülésével, a Lélek ajándékával, az Egyház összehívásával, a szentségek erejével, a boldog életre szóló meghívással, melynek elfogadására a szabad teremtmények előzetes fölszólítást kapnak, de amely elől -- és ez félelmetes misztérium -- eleve elzárkózhatnak. Nincs a keresztény üzenetnek olyan részlete, mely legalább részben ne lenne válasz a rossz kérdésére.

310 De miért nem teremtett Isten olyan tökéletes világot, amelyből ki lenne zárva a rossz? A maga végtelen hatalmában Isten mindig tudna valami jobbat teremteni; mégis a maga végtelen bölcsességében és jóságában Isten szabad elhatározásával olyan világot akart teremteni, mely "úton van" végső tökéletessége felé. Ez a folyamat Isten tervében magában foglalja egyes létezők megjelenésével együtt mások eltűnését, a tökéletesebbekkel együtt a kevésbé tökéletes dolgokat, a természet

építésével együtt a rombolásokat is. Így a fizikai jóval együtt létezik a fizikai rossz is, mindaddig, amíg a teremtés el nem éri tökéletességét.

311 Az angyaloknak és az embereknek mint értelmes és szabad teremtményeknek végső céljuk felé szabad választással és szeretettel kell haladniuk. Ezért le is térhetnek az útról. Ténylegesen vétkeztek is. Így lépett be a világba az erkölcsi rossz, mely összehasonlíthatatlanul súlyosabb, mint a fizikai rossz. Isten semmiképpen -- sem közvetlenül, sem közvetve -- nem oka az erkölcsi rossznak. Mégis megengedi, mert tiszteli teremtményeinek szabadságát, és titokzatos módon jót tud kihozni belőle:

"A mindenható Isten, (...) mivel Ő a legfőbb jó, semmiképpen sem adna teret műveiben a rossznak, ha nem volna annyira mindenható és jó, hogy még a rosszból is jót tud kihozni."

312 Így idővel fölfedezhető, hogy Isten a maga mindenható gondviselésével még a teremtményei által okozott erkölcsi rossz következményeiből is tud valami jót kihozni. József mondja a testvéreinek: "Nem ti hoztatok engem ide, hanem Isten; (...) ti rosszat forraltatok ellenem, de Isten jóra fordította (...), hogy sok népet életben tartson" (Ter 45,8; 50,20). A legnagyobb erkölcsi rosszból, ami egyáltalán elkövethető volt, Isten Fiának minden ember bűne által történt elvetéséből és megöléséből Isten kegyelmének túlaradása által a legnagyobb jót hozta létre: Krisztus megdicsőülését és a mi megváltásunkat. Természetesen ezáltal a rossz nem válik jóvá.

313 "Az istenszeretőknek minden a javukra válik" (Róm 8,28). A szentek ezt újra meg újra tanúsítják:

Sziénai Szent Katalin ezért mondta azoknak, akik "nagy türelmetlenséggel botránkoznak" és föllázadnak az ellen, ami velük történik: "Minden a szeretettől jön hozzánk, minden azért rendeltetett, hogy az ember üdvösségét szolgálja, Isten semmit sem tesz ezen célkitűzésén kívül".

Morus Szent Tamás is kevéssel mártírhalála előtt így vigasztalta leányát: "Semmi sem történhet, amit Isten nem akar. Amit pedig Ő akar, bármilyen rossznak tűnjék is, valójában a legnagyobb jó számunkra."

Norwichi Julianna úrnő pedig azt mondja: "Isten kegyelme által megtanultam, hogy szilárdan ragaszkodjam a hithez, (...) és erősen higgyem, hogy mindenféle dolog jó lesz (...). Te magad is látni fogod, hogy minden dolog jó lesz." ("Thou shalt see thyself that all manner of thing shall be well.")

314 Szilárdan hisszük, hogy Isten a világ és a történelem ura. Gondviselésének útjai azonban számunkra gyakran ismeretlenek. Csak a végén, amikor véget ér töredékes megismerésünk és "színről színre" fogjuk látni Istent (1Kor 13,12), akkor fogjuk tökéletesen és egészen megismerni az utakat, melyeken Isten -- még a rossz és a bűn

tragédiáin keresztül is -- elvezeti teremtését annak a végső szombatnak a nyugalomába, amelyért az eget és a földet teremtette.

825 "Az Egyházat már a földön igazi, bár még nem tökéletes szentség ékesíti." Tagjaiban még el kell érnie a tökéletes életszentséget: "Ily sok és ennyire üdvösséges segítség birtokában a Krisztus-hívők, bármely állapotban éljenek is, az Úrtól arra kapnak meghívást, hogy ki-ki a maga útján olyan tökéletesen szent legyen, amilyen tökéletes maga az Atya".

827 "Amíg Krisztus »szent, ártatlan, szeplőtelen«, bűnt nem ismert, és csak azért jött, hogy a nép bűneit kiengesztelje, addig a bűnösöket is magában foglaló Egyház egyszerre szent és mindig tisztulásra szorul, ezért szüntelenül a bűnbánat és a megújulás útját járja." Az Egyház minden tagjának, a fölszentelt szolgálókat is beleértve, meg kell vallaniuk, hogy bűnösök. A bűn konkolya az idők végezetéig mindnyájukban növekszik az Evangélium jó búzája között. Az Egyház tehát összegyűjti azokat, akiket megragadott Krisztus üdvössége, de még a megszentelődés útján vannak:

Az Egyház "tehát szent, jóllehet tagjai között vannak bűnösök is; mert nincs más élete, mint a kegyelemé; ha ezzel táplálkoznak, tagjai megszentelődnek, ha eltávolodnak tőle, bűnösök és a lélek szennyét vonják magukra, amik akadályozzák az Egyház szentségének sugárzását. Ezért az Egyház szenved és bűnbánatot tart ezekért az ártalmakért, és hatalma van arra, hogy Krisztus vérével és a Szentlélek ajándékával gyermekeit kiszabadítsa belőlük."

1425 "Megtisztultatok, (...) megszentelődtek, (...) megigazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és Istenünk Lelkében!"(1Kor 6,11). Tudatosítanunk kell, mily nagy Isten ajándéka, amit a keresztény beavatás szentségeiben kaptunk, hogy fölfogjuk, mennyire idegen a bűn attól, aki Krisztust öltötte magára. Ám Szent János apostol ezt is írja: "Ha azt állítjuk, hogy nincs bűnünk, saját magunkat vezetjük félre, és nincs meg bennünk az igazság" (1Jn 1,8). És maga az Úr tanított bennünket így imádkozni: "Bocsásd meg a mi vétkeinket" (Lk 11,4), egymás elleni vétkeink megbocsátását összekötvén azzal a megbocsátással, amit Isten ad a mi bűneinkre.

1426 A megtérés Krisztushoz, a keresztségből való új születés, a Szentlélek ajándékai, Krisztus táplálékul magunkhoz vett teste és vére bennünket szentté és feddhetetlenné tett "Őelőtte" (Ef 1,4), miként maga az Egyház, Krisztus jegyese Őelőtte "szent és szeplőtelen" (Ef 5,27). A keresztény beavatásban kapott új élet azonban sem az emberi természet törekenységét és gyöngeségét, sem a hagyomány által concupiscentiának nevezett bűnre való hajlandóságot nem szüntette meg, s ez utóbbi megmarad a megkereszteltekben, hogy próbára tétessenek a keresztény élet

harcában Krisztus kegyelmétől támogatva. Ez a harc a megtérés harca az életszentségért és az örök életért, melyre az Úr szüntelenül hív minket.

1427 Jézus a megtérésre hív. E meghívás lényeges része az Ország meghirdetésének: "És betelt az idő, és elközelgett az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban!" (Mk 1,15) Az Egyház ige hirdetésében ez a meghívás elsősorban azokhoz szól, akik még nem ismerik Krisztust és az ő evangéliumát. Így a keresztség az első és alapvető megtérés fő helye. Az evangéliumban való hit és a keresztség által mond ellen az ember a gonosznak, s nyeri el az üdvösséget, azaz az összes bűnök bocsánatát és az új élet ajándékát.

1428 Krisztus meghívása a megtérésre állandóan visszhangzik tehát a keresztények életében. E második megtérés állandó feladat az egész Egyház számára, mely "bűnösöket foglal magába, egyszerre szent és mindig megtisztulásra szorul, ezért szüntelenül a bűnbánat és a megújulás útját járja". E megtérésre törekvés nem pusztán emberi tett. A "töredelmes szív" mozgása ez, melyet a kegyelem vonz és indít, hogy válaszoljon az irgalmas Isten szeretetére, aki előbb szeretett bennünket.

1429 Szent Péter megtérése Mestere háromszoros megtagadása után ezt tanúsítja. Jézus végtelenül irgalmas tekintete váltja ki a bánat könnyeit és -- az Úr föltámadása után -- Péter iránta való szeretetének háromszoros megerősítését. A második megtérésnek közösségi jellege is van. Ez mutatkozik meg a meghívásban, melyet az Úr egy egész egyházhoz intéz: "Tarts bűnbánatot!" (Jel 2,5.16).

2630 Az Újszövetségben szinte nincs siralom-imádság, ami az Ószövetségben gyakori volt. Az Egyház imádságát a remény már a föltámadt Krisztushoz köti, jóllehet még a várakozás állapotában vagyunk és naponta meg kell térnünk. A keresztény kérés más mélységből fakad, abból, melyet Szent Pál sóhajtozásnak nevez. E sóhajtozás a teremtésé, mely "sóhajtozik és vajúdik" (Róm 8,22), de a miénk is, akik "várjuk a fogadott fiúságot, testünk megváltását, reményben ugyanis már üdvözültünk" (Róm 8,23--24), végül magának a Szentléleknek elmondhatatlan sóhajtozásai, aki "segíti gyöngeségünket, mert mi még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk" (Róm 8,26).

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent VI. Pál pápa: Evangélii nuntiandi apostoli buzdítás

8. Az evangélium hirdetőjeként Krisztus elsősorban az „Országot” hirdeti, azaz az Isten Országát, amelyet olyannyira fontosnak tekint, hogy ami rajta kívül esik, az csupán a „többi”, amelyet hozzáadnak [Mt 6,33]. Az Isten Országáa tehát a legfőbb; minden egyebet ehhez kell mérni. Sokféle formában érzékelteti, mily boldogság az

Isten Országához tartozni, de ennek a boldogságnak különös útjai vannak: olyanok, amelyeket a világ megvet [Mt 5,3-12]. Leírja ennek az Országának követelményeit, – úgy mondhatni magna chartáját [Mt 5-7], beszél az Isten Országának hírnökeiről [Mt 10], titkairól [Mt 13], „kicsinyeiről” [Mt 18]. Szól arról, hogy akik az Isten Országának eljövetelét várják, azoknak virrasztaniuk kell és hűségeseknek kell lenniük [Mt 24-25].

Szent II. János Pál pápa: Evangelium vitae enciklika

95. „Úgy éljetez mint a világosság fiai... keressétek, ami kedves az Úrnak és ne legyen részetek a sötétség terméketlen tetteiben”. A mai társadalmi környezetben, melyet az „élet kultúrája” és a „halál kultúrája” közötti drámai harc jellemez, ki kell érlelni egy erős kritikai érzéket, mely fölismeri az igaz értékeket és a hiteles igényeket.

Sürgető feladat a lelkiismeretek általános mozgósítása és a közös etikai erőfeszítés, hogy mozgásba lendüljön az életet szolgáló nagy stratégia. Mindannyiunknak együtt kell építenünk az élet új kultúráját. Ez a kultúra új, mert képes az emberi élet körüli mai hatalmas problémákkal szembenézni és megoldani azokat; új, mert az összes keresztények komoly és tevékeny meggyőződéssel teszik magukévá; új, mert képes komoly és bátor kulturális szembeszállásra mindenkivel. E kulturális fordulat sürgőssége történelmi helyzetünkhöz kötődik, de az Egyház sajátos evangelizáló küldetésében gyökerezik. Az Evangéliumnak ugyanis az a célja, hogy „belülről formálja át, újítsa meg az emberiséget”; olyan mint a kovász, mely megkeleszti az egész tésztát,[430] s mint ilyen arra van rendelve, hogy áthassa és belülről lelkesítse az összes kultúrákat, hogy azok az ember és élete egész igazságát megmutathassák.

Azzal kell kezdenünk, hogy a keresztény közösségeken belül megújítjuk az élet kultúráját. Nagyon gyakran a hívők, még azok is, akik aktív részesei az egyházi életnek, szakadást látnak a keresztény hit és annak az életre vonatkozó etikai követelményei között, s így erkölcsi szubjektivizmusba és ennek megfelelő elfogadhatatlan cselekvésre jutnak. Nagyon világosan és bátran meg kell kérdeznünk önmagunkat, hogy az életnek milyen kultúrája terjedt el ma egyházmegyéink hívei, családjai, csoportjai és közösségei között. Ugyanilyen világosan és határozottan kell meghatározni, hogy milyen lépéseket kell tennünk az élet szolgálatára, annak teljes igazsága szerint. Ugyanakkor elő kell mozdítanunk a komoly és elmélyült párbeszédet mindenkivel, még a nem keresztényekkel is, az emberi élet alapvető problémáiról, a szellemi műhelyekben, különböző foglalkozási területeken, s ahol az emberek mindennapos élete zajlik.

XVI. Benedek pápa: Sacramentum Caritatis apostoli buzdítás

79 Krisztusban, aki az Egyháznak, tulajdon Testének a Feje, az összes keresztények „választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép” (1Pt 2,9), hogy annak dicsőségét hirdessék, aki a sötétségből meghívta őket csodálatos világosságára. Az Eucharisztia mint megeléendő misztérium, mindannyiunknak saját életkörülményeink közepette felkínálja, hogy egzisztenciális helyzeteinkben naponta éljük meg a keresztény újdonságot. Ha az eucharisztikus áldozat táplálja és növeli bennünk mindazt, amit a keresztségben – mely mindegyikünket meghívott az életszentségre[218] – kaptunk, akkor ennek meg kell mutatkoznia éppen azokban a helyzetekben és életállapotokban, amelyben ki-ki él. Napról napra Isten előtt kedves kultusszá válunk, ha életünket hivatásként éljük. A liturgikus összejövetelemből kiindulva maga az Eucharisztia szentsége kötelez, hogy mindennapi életünkben minden Isten dicsőségére történjék.

Mivel a világ „szántóföld” (Mt 13,38), ahol Isten jó magként helyezi el fiait, a világi hívők – a keresztség és bérálás kegyelméből és az Eucharisziával megerősítve -, arra hivatottak, hogy a Krisztus által hozott radikális újdonságot az élet szokványos körülményei között éljék meg. Ápolniuk kell magukban a vágyat, hogy az Eucharisztia egyre mélyebben ivódjék bele mindennapi életükbe, és tegye őket felismerhető tanúkká munkahelyükön és az egész társadalomban. Különös bátorítással fordulok a családokhoz, hogy merítsenek indításokat és erőt ebből a Szentségből. A férfi és a nő szeretete, az élet elfogadása, a nevelés azok a kiváltságos helyek, melyeken az Eucharisztia meg tudja mutatni, hogy át tudja formálni és beteljesedésre tudja vinni a lét értelmét. A lekipásztorok soha ne hagyjanak fel azzal, hogy támogassák, neveljék és bátorítsák a világi híveket, hogy teljesen életszentségre szóló hivatásuk szerint éljenek ebben a világban, melyet Isten annyira szeretett, hogy a Fiát adta oda, hogy üdvözljön a világ (vö. Jn 3,16).

Ferenc pápa: Laduato si' enciklika

97. Az Úr azért tudott másokat arra hívni, hogy figyeljenek fel a világban lévő szépségre, mert ő maga is folytonos kapcsolatban állt a természettel, szeretettel és ámulattal eltelve figyelte. Miközben bejárta szülőföldje minden szegletét, elidőzött az ő Atyja által elültetett szépség szemlélésében, és arra hívta tanítványait, hogy felismerjék a dolgokban az isteni üzenetet: „Emeljétek fel szemeteket, és nézzétek meg a szántóföldeket: már megérték az aratásra” (Jn 4,35). „A mennyek országa hasonlít a mustármaghoz, amelyet fogott a gazda és elvetett földjébe. Ez kisebb minden más magnál, amikor azonban felnő, nagyobb minden veteménynél, fává

terebélyesedik, úgymint jönnek az ég madarai, és fészket raknak ágai között” (Mt 13,31-32).

Ferenc pápa: Evangelii gaudium apostoli buzdítás

225. Ez a kritérium nagyon megfelelő az evangelizáció számára is, amely megköveteli a horizont szem előtt tartását, a lehetséges folyamatok alkalmazását és a hosszú utat. Maga az Úr földi életében sokszor felhívta tanítványai figyelmét, hogy vannak dolgok, amiket még nem értenek meg, s még várniuk kell a Szentlélek eljövételére (vö. Jn 16,12-13). A búzáról és a konkolyról szóló példabeszéd (vö. Mt 13,24-30) az evangelizáció jelentős mozzanatát írja le, ami annak megmutatásában áll, hogyan tudja elfoglalni az ellenség az ország terét és tud kárt okozni a konkollyal, de a búza jósága, amely az időben nyilvánul ki, legyőzi azt.

278. A hit azt jelenti, hogy hiszünk öbenne, hisszük, hogy valóban szeret bennünket, hogy él, hogy titokzatosan be tud avatkozni, hogy nem hagy magunkra, hogy a maga hatalmával és végtelen kreativitásával a rosszból is képes jót kihozni. Azt jelenti: elhiszük, hogy győzelmesen halad előre a történelemben azokkal együtt „akik vele vannak, a meghívottak, a kiválasztottak és a hűségeselek” (Jel 17,14). Higgyünk az evangéliumnak, amely azt mondja, hogy Isten országa már jelen van a világban, s különféle módokon itt is, ott is bontakozik, mint a kicsinyke mag, amely nagy fává tud nőni (vö. Mt 13,31-32), mint egy maroknyi kovász, amely sok lisztet meg tud keleszteni (vö. Mt 13,33), s mint a jó mag, amely a konkoly között nő fel (vö. Mt 13,24-30) – és ez mindig örvendetesen meglep bennünket. Jelen van, újra eljön, küzd azért, hogy újra virágozhasson. Krisztus feltámadása ennek az új világnak a hajtásait hozza mindenütt; s még ha le is nyesisik, újra kihajt, mert az Úr feltámadása már áthatotta e történelem rejtett szövedékét, mert Jézus nem hiába támadt fel. Ne maradjunk az eleven remény ezen útjának a szélén!

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (hosszabb forma: Mt 13,24-43; rövidebb forma: Mt 13,24-30) középpontjában a búzáról és a konkolyról szóló példabeszéd áll, de a hosszabb formában hallhatjuk a mustármagról és a kovászról szóló rövid példázatot is. A búzáról és a konkolyról szólóban megjelenik az ítélet és a „tüzes kemence” képe. Isten azonban azt szeretné, ha minél többen megtérnének, s türelmességét mutatja az,

hogyan az utolsó napig vár az ítéletével: ekkor derül csak ki, ekkor dől csak el, melyik hajtásból is lett konkoly. Ezt és az Isten irgalmas, jóságos igazságosságába vetett reményt erősíti az *olvasmány* (Bölcs 12,13.16-19). Leírja, hogy az Úr nem ítél igazságtalanul, s azt is, hogy enyhén ítél, s nagy kímélettel igazgatja teremtményeit. Továbbá kifejezi azt a remény is, hogy az Úr, amikor ítél, alkalmat ad a bűnök megbánására. Ezzel az olvasmány kiegészíti, értelmezi és teljesebbé teszi az evangélium értelmezését.

A *válaszos zsoltár* (Zsolt 85,5-6.9-10.15-16a) az olvasmány gondolatait mélyíti el, s az Isten jóságos irgalmába vetett hitnek ad hangot, és Isten könyörületéért imádkozik. A *kezdőének* (Zsolt 53,6.8) és a *kezdő könyörgés* szövegeiben is az Úr jósága, irgalma és Isten ajándékaiért való fohászkodás jelenik meg. Ezek mind arra irányulnak, hogy az evangéliumban hallható példabeszédekben bemutatott mennyek országa lehessen osztályrészünk, a hívő nép ezt reméli, s ehhez kér segítséget Istentől.

Szintén ehhez kapcsolhatók az *egyetemes könyörgések* is. Isten országának bennünk és a világban való növekedését kéri már a papi bevezető könyörgés is. A hívek könyörgéseiben mind-mind az evangéliumi példabeszédekre utaló képek és kifejezések jelennek meg: a második a búza–konkoly evangéliumi ellentétén alapul, a harmadik a jó és rossz megkülönböztetését, a negyedik a bőséges termés reményét, az ötödik pedig az utolsó ítéletet, a „szétválasztást” állítja a középpontba.

A *szentlecke* (Róm 8,26-27) kiemeli, hogy gyöngeségünkben a Lélek siet segítségünkre, ezzel is reményt adva a mennyek országára való készüléshez.

Az *alleluja vers* az ország titkainak feltárásáról szól, ez is az evangéliumhoz kapcsolódik: a mennyek országáról beszélnek az evangéliumi szakasz példabeszédei.

A két választható *áldozási ének* közül az első (Zsolt 110,4-5) azt a gondolatot erősíti meg, miszerint Isten gondoskodik az őt félőkről, a benne bízókról.

Az áldozás utáni könyörgés szintén azért fohászkodik, hogy Isten legyen irgalmas népéhez, s részesítsen bennünket a mennyek országának jutalmában.

2.3.2. Liturgikus énekek

Éneklő Egyház:

Vigyázz reánk, Urunk (616)

<https://sites.google.com/site/nepenektar4/%C3%89E613.mp3?attredirects=0>

Gitáros, illetve taizei énekek:

Teremts bennem tiszta szívet

https://www.youtube.com/watch?v=3z4qCPmvx_E

Dax – Életünk malomköve

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren.zip>

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.1. Evangélium témáját feldolgozó versek

Dora Rappard - Csak a kegyelem

Támasz nincs velem – csak a kegyelem.
Semmi más nem tart meg engem,
mint törött mankó hagy cserben,
s csak a kegyelem marad énvelem.

Mit érek magam? Mind haszontalan
amit tettem és elértem;
Megrontotta bűnöm, vétkem.
Védő nincs velem – csak a kegyelem.

Isten jósága, Jézus halála,
Szentlélek-adta új élet –
más nem adhat békességet
nékem ideleln! – Csak a kegyelem.

Boldog, ki bűnnel győztes harcra kél.
megtisztul Jézus vérében,
győz a Bárány erejében
s zengi szüntelen: Csak a kegyelem...

Ahogy sebzetten, észrevételen
őz rejtőzik sűrűségbe,
roskadok le Hozzád térve,
s gyógyír nincs velem – csak a kegyelem.

S bár az ős gonosz támad, ostoroz –
kárt lelkemben hogyan tenne!
Betakar Isten kegyelme!
Csak az van velem! – Csak a kegyelem.

És ha fájdalom terhét hordozom,
ha sötét, mély völgybe érek,
ott is kísér tiszta fényed.
Más fény nincs velem. – Csak a kegyelem.

Hadd énekelem: Csak a kegyelem!
Elég életre, halálra,
elérni örök hazámba!
Elég szüntelen. Csak a kegyelem.

Forrás: <https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/vigasz/page/2/>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó tantörténetek

Konkoly a búza közt: mi legyen vele? (részlet)

Böjte Csaba OFM a tanítóanyag feladatáról

Ott van a házasságtörő asszony, az öreg Nikodémus, Zakeus és a többiek, és Jézus nem foglalkozik azok vétkeivel, hanem a szeretetét, mint a nap a fényét, jóságosan kiárasztja mindenkire. Felviszik egy magas hegyre, le akarják taszítani a szakadékba, és ő nem vitázik, szó nélkül keresztülmegy a tömegen.

Vagy ott van nagycsütörtök, nagypéntek! Jézust Heródes elé hurcolják, és ő hallgat, egyszerűen nem harcol a „konkollyal”. Természetesen kérdezhetné Heródestől: "Te akarsz engem elítélni, te aki egy részeg tivornyázás közben - csak úgy- lefejeztetted Keresztelő Jánost? Te ítélsz az erkölcs, az igazság nevében?" Nem kérdezi se ezt, se mást, szelíden hallgat, majd a kereszten alázattal megszólal: "Bocsásd meg nekik Atyám, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek". Húsvét hajnalán feltámad és nincs számonkérés, kerekasztal megbeszélés, történetek kielemezése, munkaszerződések felbontása, de nincs duzzogó félreülés vagy lihegő bosszú, egyszerűen Jézus nem foglalkozik a „konkollyal”, Ő szeret, és jóságosan megéli a maga százszoros, ezerszeres áldást adó mindennapjait.

Ha megnézzük Isten szentjeit, az ő életükben is ugyanezt látjuk. Szent Ferenc nem mást akar jobbra tenni, hanem önmagát akarja Isten szeretetében, jóságában megszentelni. Ő akar jó földbe hullott búzaszem lenni, ötvenszeres, százszoros termést hozni. Tudja, hogy neki ez a dolga, és nem mások kioktatása, számonkérése, elítélése. Csodálom Kalkuttai Teréz anyát, aki körbejár jót cselekedve, befogadja a másoktól eldobott gyermekeket, a senkinek nem kellő koldusokat, leprásokat, és nem ítélsz a kapzsi, harácsoló, gazdagok fölött. Nem megy neki a korrupció bürokratikus törvények mögé bűvő politikusoknak, nem áll neki tépkedni a XX. század megannyi konkolyát.

Mennyi idő, energia pazarlódik el fölösleges zsummogással, civakodással, haragos duzzogással? Naponta hány órát pazarolunk arra, hogy mások életében a hibákat, botlásokat, bűnöket meglássuk, levadásszuk, kibeszéljük? Milyen sok értékes "búzaszem teremhetne" életünkben, ha nem a körülöttünk lévő „konkolyok” és „konkolykák” kiráncigálásával töltenénk az időnket?

Drága Mennyei Atyánk, nagy-nagy alázattal kérlek, hogy adj nekünk erőt, hogy arra összpontosítsunk, aminek elvégzését ránk bízad! Segíts, hogy minden időnket, energiánkat arra fordítsuk, hogy a magunk dolgát jó végre vigyük. Add, hogy megértsem, hogy sokkal jobb, ha még botladozva is, de a magunk dolgát végezzük, mint ha más dolgába belekontárkodunk. Alázattal kérlek, hogy nagylelkűen el tudjam viselni a „konkolyt” mások életében, és a magam életében megteremjem a százszoros termést, a Te dicsőségére, drága népem javára.

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

– A tanítvány jézusi értelmezése jellemző-e rám?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, könyörülj népeden, és add nekünk bőségesen kegyelmed ajándékait, hogy mindenkor élő hittel, reménységgel, szeretettel és állandó éberséggel teljesítsük parancsaidat. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben. Ámen.

Sarutlan Karmelita Nővérek imája:

Kimegy a magvető vetni. Egy mag a földre hull. Mi lesz a sorsa? Egyszerű pusztulás, vagy egy szinte hihetetlen változás: kövér búzakaralásszá vagy magas fává való átalakulás? Urunk, Jézus, Te magad teszed föl ezt a kérdést a magvetőről szóló példabeszédedben, és nyugtalanító magyarázatot fűzöl hozzá: mindez a mi lelkünkben történik, szabadon válaszolhatunk a kérdésedre, megválaszthatjuk lelki utunkat. Úton vagy velünk, Uram, kihívást adsz nekünk, lehetőséget kínálsz: vajon engedjük-e magunkat a Szentlélek által vezetettnek?

Mennyei Atyánk, aki akarsz lakni bennünk szent Fiaddal és a Szentlélekkel együtt, könyörögjünk hozzád: adj nekünk figyelmes szívet, szolgálatkész akaratot, hogy megértsük e példabeszéd tanítását, mely Jézus keresztyének titkáról szól, és hogy az élet viszontagságaiban belesimulhassunk akaratodba. Igen, Atyánk, boldog

a szemünk, mely lát Téged a hitben, boldog a fülünk, mely meghallja szerető hangodat. Boldogok vagyunk, mert Fiad követésére hívsz és a Szentlélek szelíd erejével vezetsz. Áldott légy, Urunk, Istenünk, mindörökkön örökké! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz /Mt 11,24-43/

(Forrás: pixabay)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Isten szeretetée a végső győzelem!

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– Éljem felelősséggel az életemet, mert a világ végén a szeretet alapján leszek én is megítélve!